

Ελληνική Δημοκρατία

Εισαγγελία Εφετών Λάρισας

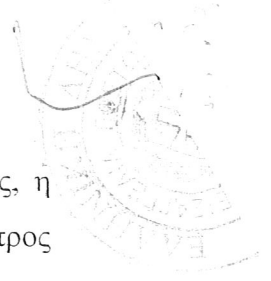
Αριθμός 43/2024

ΔΙΑΤΑΞΗ

Η ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΕΦΕΤΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ

Λάβαμε υπόψη τη με αριθμό 10/17-4-2024 προσφυγή του Ασλανίδη Παύλου του Ιωάννη, κατοίκου Πυλαίας Θεσσαλονίκης, κατά της με αριθμό Α2024/1047/1 από 26-3-2024 Διάταξης της Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Λάρισας, με την οποία απορρίφθηκε η συμπληρωματική από 8-12-2023 έγκληση, αφενός του προσφεύγοντος αφετέρου του Χρήστου Κωνσταντινίδη του Γιάννη, κατοίκου Θεσσαλονίκης, στρεφόμενη σε βάρος του συνόλου των μελών του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας, το οποίο συγκροτήθηκε στις 1-3-2023 σύμφωνα με την 4η έκδοση ειδικού σχεδίου διαχείρισης ανθρώπινων απωλειών ως και των Υφυπουργών Χρήστου Τριαντόπουλου και Ζωής Ράπτη. Η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Λάρισας, από την επισκόπηση του κειμένου της έγκλησης αξιολόγησε ότι οι καταγγελλόμενες πράξεις είναι η παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 ΠΚ), και η υπόθαλψη (άρθρο 231 παρ.1 ΠΚ) που φέρεται ότι τελέστηκαν στη Λάρισα σε ανεξακρίβωτο χρόνο πάντως από τις 1-3-2023 και εντεύθεν.

Η κρινόμενη προσφυγή ασκήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του προσφεύγοντος, κατ' άρθρα 52 παρ.1 εδ.β, 474 παρ.1, 466 παρ.1 εδ.α και 89 παρ.2 και 42 παρ.2 ΚΠΔ εμπρόθεσμα (η προσβαλλόμενη διάταξη επιδόθηκε στις 3-4-2024, όπως προκύπτει από το με ίδια ημερομηνία αποδεικτικό επίδοσης και η κρινόμενη προσφυγή ασκήθηκε στις 17-4-2024, δηλαδή εντός της προθεσμίας των 15 ημερών που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 52 παρ.1 του νέου ΚΠΔ και νομότυπα με τη σύνταξη έκθεσης ενώπιον της Γραμματέα της Εισαγγελίας Πλημ/κών Λάρισας και περιέχει νόμιμο λόγο άσκησης της, δηλαδή την εσφαλμένη εκτίμηση και τη λανθασμένη νομική αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών που προέκυψαν από την προκαταρκτική εξέταση. Επιπλέον με την κατάθεση της κρινόμενης προσφυγής ο προσφεύγων κατέθεσε και το προβλεπόμενο από το νόμο παράβολο υπέρ του Δημοσίου, ποσού 250 ευρώ (βλ. το με κωδικό 669595977954 1014 0046 ηλεκτρονικό παράβολο).

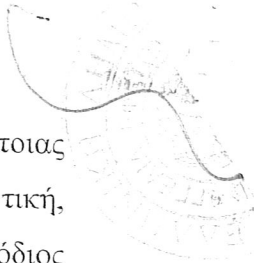
Ως εκ τούτου, εφόσον συντρέχουν όλες οι απαιτούμενες δικονομικές προϋποθέσεις, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 259 ΠΚ, “υπάλληλος που με πρόθεση παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλον τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη αυτή δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη”. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι για να στοιχειοθετηθεί το έγκλημα της παράβασης καθήκοντος, δράστης του οποίου είναι υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 13 περ. α’ του ΠΚ, απαιτούνται οι εξής προϋποθέσεις : α) παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος, το οποίο καθορίζεται με νόμο ή με διοικητική πράξη ή με ιδιαίτερες οδηγίες της προϊσταμένης αρχής ή ενυπάρχει στη φύση της υπηρεσίας του υπαλλήλου, β) πρόθεση του δράστη, δηλαδή δόλος που περιέχει τη θέληση παράβασης του καθήκοντος της υπηρεσίας και γ) σκοπός να προσποριστεί στον ίδιο τον δράστη ή σε άλλον παράνομη υλική ή ηθική ωφέλεια ή να επέλθει βλάβη στο κράτος ή σε κάποιον άλλον. Ως υπάλληλος, κατά το άρθρο 13α’ ΠΚ, νοείται κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας δημοσίου δικαίου. Ο δόλος συνίσταται είτε στη θέληση είτε στη γνώση και αποδοχή της παράβασης των υπηρεσιακών του καθηκόντων (άμεσος ή ενδεχόμενος δόλος). Σκοπός παράνομης ωφέλειας ή βλάβης υπάρχει όταν ο δράστης επιδιώκει με την παράβαση των υπηρεσιακών του καθηκόντων να επιφέρει την παράνομη ωφέλεια ή τη βλάβη και συγχρόνως όταν η υπηρεσιακή παράβαση είναι αντικειμενικά πρόσφορη να οδηγήσει στην ωφέλεια ή τη βλάβη με τον συγκεκριμένο τρόπο που σχεδιάστηκε και τελέστηκε από τον δράστη, ο οποίος πρέπει να γνωρίζει την εν λόγω προσφορότητα (βλ. ΑΠ 1123/2020 δημ. στη ΝΟΜΟΣ - ΑΠ 541/2017 ΠοινΧρ 2018,617).

Από τις διατάξεις των άρθρων 86§§§1,2,3 του Συντάγματος (όπως μεταφέρθηκε στην δημοτική γλώσσα με το Β΄ Ψήφισμα της 6-11-1986 της ΣΤ΄ Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (σ.σ: εφεξής: Αναθ. Β.τ.Ε) και όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 6-4-01 της Ζ΄ Αναθ. Β.τ.Ε και το Ψήφισμα της 25-11-19 της Θ΄ Αναθ. Β.τ.Ε, ΦΕΚ Α΄ 187/ 28-11-19], 1§1, 2§1, 4 Ν. 3126/ 2003 και 153 επ. του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ της Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α΄ 106/ 1987), όπως τροπ. και ισχύουν, συνάγονται τα εξής: 1. Δίωξη, ανάκριση, προανάκριση, προκαταρκτική ή διοικητική εξέταση σε βάρος των μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργού για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των

καθηκόντων τους δεν επιτρέπεται χωρίς προηγούμενη απόφαση της Βουλής. Συνεπώς η σχετική καταγγελία (έγκληση, μήνυση ή αναφορά) υποβάλλεται χωρίς οποιαδήποτε προηγούμενη έρευνα από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών «προς έλεγχο» στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος την υποβάλλει μέσω του Υπουργού Δικαιοσύνης στον Πρόεδρο της Βουλής (κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 83 του ΚΑΝΟΝ. της Βουλής, όπως κατ' επανάληψη τροποποιηθέν ισχύει, σε συνδ. με την υπ' αριθμ. 4/2003 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Δ. ΛΙΝΟΥ). 2. Αν στα πλαίσια άλλης ανάκρισης, προανάκρισης, προκαταρκτικής ή διοικητικής εξέτασης «προκύψουν στοιχεία» που σχετίζονται με μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργό για ποινικά αδικήματα που τέλεσε κατά την άσκηση των καθηκόντων του, τότε αυτός που διενεργεί την ανάκριση, προανάκριση ή εξέταση τα διαβιβάζει «αμελλητί», δηλαδή χωρίς υπαίτια βραδύτητα και χωρίς καμία αξιολόγηση στον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών για να ακολουθήσει άμεσα ή ανωτέρω διαδικασία υποβολής τους στην Βουλή. Ως στοιχεία νοούνται τα αποδεικτικά μέσα κατά τα άρθρα 177 και 178 ΚΠΔ και τα ποριζόμενα εξ αυτών στοιχεία, που χρησιμοποιούνται και αξιοποιούνται στα πλαίσια της ποινικής διαδικασίας (Η. ΔΑΓΚΛΗΣ, «Ποινική Ευθύνη Υπουργών», 2021, 220) θεμελιώνοντας απλές υπόνοιες εμπλοκής πολιτικών κατά τα άνω προσώπων στην υπό έρευνα πράξη (Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ, Π.Χρ. ΝΘ, 769 επ. ιδίως 773 – βλ. επίσης Γρηγ. ΠΕΠΟΝΗΣ, αντ/λέας Α.Π, Ποιν. Δικ. 2019, 177 επ. – ο ίδιος Π.Χρ. ΞΣΤ, 314 επ.). Ο δικαιολογητικός λόγος της ρύθμισης όσον αφορά τον τρόπο έρευνας της ποινικής ευθύνης των υπουργών αποκλειστικά μέσω της Βουλής σε όλο το φάσμα της προδικασίας είναι διπλός και συνίσταται στην εξασφάλιση, αφενός μεν της Πολιτείας έναντι εκείνων που διαχειρίζονται την πολιτική εξουσία, αφετέρου δε των τελευταίων έναντι παράνομων προσβολών των αντιπάλων τους που εκάστοτε υπερισχύουν (Α. ΚΑΡΡΑΣ, Π.Χρ. ΜΔ, 577 επ. Ιδίως 580).

3. Τα ανωτέρω σε βάρος μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού καταγγελλόμενα ή προκύψαντα στοιχεία, των οποίων η ουσιαστική αβασιμότητα (πρόδηλη ή μη) βεβαίως ουδόλως ερευνάται πριν υποβληθούν αρμοδίως στην Βουλή, προϋποτίθεται από τις συγκεκριμένες διατυπώσεις των ανωτέρω διατάξεων, ότι ενέχουν νομική βασιμότητα, ότι δηλαδή εάν υποθεθούν αληθή, στοιχειοθετείται ποινικό αδίκημα που τέλεσαν τα ανωτέρω πολιτικά πρόσωπα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, διότι αν τα καταγγελλθέντα εναντίον τους είναι προδήλως νομικά αβάσιμα, οπότε – πλην άλλων περιπτώσεων (βλ. λ.χ. Μιχ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ, Ερμ. νέου ΚΠΔ, 2020, 160, αρ. 13) – αληθή υποτιθέμενα ουδένα τέτοιο έγκλημα στοιχειοθετούν ή έχουν προ πολλού αναμφισβήτητα παραγραφεί ή ο φερόμενος υπαίτιος απεβίωσε ή ακόμα είναι εξωφθάλμως ανεπίδεκτα δικαστικής

εκτίμησης, τότε εκλείπει ο ανωτέρω σκοπός της ειδικής ρύθμισης και η υποβολή τέτοιας καταγγελίας στην Βουλή εμφανίζεται εντελώς τυπικά και αδικαιολόγητα διεκπεραιωτική, εν τέλει δε απλώς καταχρηστική. Συνεπώς στις τελευταίες αυτές περιπτώσεις ο αρμόδιος εισαγγελέας πρωτοδικών, χωρίς να εκκινήσει την ανωτέρω διαδικασία υποβολής στην Βουλή, εκδίδει απευθείας κατά περίπτωση απορριπτική διάταξη ή αρχειοθετεί την υπόθεση (βλ. το με αριθμό πρωτοκόλλου 8697/2023 έγγραφο - παραγγελία του ΕισΑΠ με όλες τις ανωτέρω σε αυτήν παραπομπές).

Στην προσβαλλόμενη διάταξή της η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Λάρισας, δέχθηκε ως προς τα ουσιώδη σημεία της τα εξής: “ Οι εγκαλούντες ισχυρίζονται με την υπό κρίση έγκλησή τους ότι υπέβαλαν την από 10.8.2023 έγκλησή τους σε βάρος του πρώην Περιφερειάρχη Θεσσαλίας Κωνσταντίνου Αγοραστού για τα διερευνώμενα αδικήματα συνιστάμενα στην από πρόθεση αλλοίωση του χώρου που συνέβη σιδηροδρομικό ατύχημα στις 28.2.2023 στην περιοχή του Ευαγγελισμού του Δήμου Τεμπών με σκοπό να συγκαλύψει τους δράστες, ότι ο πρώην Περιφερειάρχης απαντώντας στο από 1.8.2023 εξώδικο του Συλλόγου Ατόμων Πληγέντων Δυστυχήματος Τεμπών απάντησε με την από 18.8.2023 εξώδικη απάντηση αποκαλύπτοντας ότι την αλλοίωση των αποδεικτικών στοιχείων και ιχνών του εγκλήματος στο χώρο της πολύνεκρης τραγωδίας μεθόδευσε πολυμελές κυβερνητικό κλιμάκιο και υλοποίησε ο ίδιος καθόσον κατά τη συνεδρίαση κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση αλλοίωσης του τόπου του ατυχήματος παρίσταντο όλοι οι συναρμόδιοι φορείς ήτοι (υπουργός Υγείας, Υφυπουργός Μεταφορών, Συντονιστής Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Αρχηγός Α.Τ.Α, υποδιοικητής 1ης Στρατιάς, Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, πρόεδρος ΕΚΑΒ, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος ΟΣΕ, εκπρόσωπος ΟΣΕ, αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Λάρισας, περιφερειάρχης Πυροσβεστικών Δυνάμεων Θεσσαλίας, εκπρόσωπος Πολιτικής Προστασίας Περιφέρειας Θεσσαλίας, εκπρόσωπος Αυτοκινητοδρόμων Αιγαίου) και ζητά την ποινική τους δίωξη ως και την ποινική δίωξη του υφυπουργού Χρήστου Τριαντόπουλου ο οποίος σύμφωνα με δημοσιεύματα ήταν παρών και συντόνιζε το σύνολο των δράσεων που έλαβαν χώρα στην περιοχή κατά την πρώτη εβδομάδα μετά το συμβάν και της υφυπουργού Ζωής Ράπτη η οποία βρισκόταν σύμφωνα με δημοσιεύματα στην περιοχή του συμβάντος από την επόμενη μέρα. Την 28.2.2023 στη σιδηροδρομική χιλιομετρική θέση 372 της σιδηροδρομικής γραμμής Πλατέως Πειραιώς έλαβε χώρα σιδηροδρομικό ατύχημα μεταξύ της με αριθμό 62 1C επιβατικής αμαξοστοιχίας και της με αριθμό 63503 εμπορικής αμαξοστοιχίας ήτοι σύγκρουση αυτών εξαιτίας της οποίας

προκλήθηκε ο θάνατος πενήντα επτά επιβατών και υπέστησαν σωματικές βλάβες πολλοί εκ των υπολοίπων. Κατά το χρόνο του ατυχήματος ευρίσκετο σε ισχύ η 4η έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών (ΣΔΑΑ) το οποίο αφορά στη διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους θανόντες ως συνέπεια φυσικών, τεχνολογικών και λοιπών καταστροφών καθώς και εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών και εφαρμόζεται μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαλογής, προνοσοκομειακής περίθαλψης και διακομιδής των επιζώντων. Κατ' εφαρμογή του ανωτέρω Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών και δεδομένου του ότι το Πυροσβεστικό Σώμα είχε την προανακριτική ευθύνη διερεύνησης του συμβάντος την 1.3.2023 και ώρα 02.30 π.μ πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση του έκτακτου Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) με θέμα «Διενέργεια έκτακτου ΣΟΠΠ για τη διαχείριση του σιδηροδρομικού ατυχήματος στην περιοχή των Τεμπών» κατόπιν αιτήματος του Συντονιστή Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας και επικεφαλής του ανωτέρω συμβάντος Ευάγγελου Φαλάρα. Στο Συμβούλιο έλαβαν μέρος οι Παπαδόπουλος Μιχάλης Υφυπουργός Μεταφορών, Αγοραστής Κων/νος Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, Φαλάρας Ευάγγελος Συντονιστής Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Φασούλας Γεώργιος Αρχηγός ΑΤΑ, Σαμαράς Αστέριος Υποδιοικητής 1ης Στρατιάς, Καρανάσιος Θωμάς Περιφερειάρχης Θεσσαλίας ΕΛΑΣ, Σταμνάς Κωνσταντίνος Εκπρόσωπος ΕΚΑΒ, Μοσχόπουλος Αντώνιος Εκπρόσωπος ΟΣΕ, Πινακάς Βασίλειος Αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Λάρισας, Μητσογιάννης Νικόλαος Περιφερειάρχης Πυροσβεστικών Δυνάμεων Θεσσαλίας, Καραλής Βασίλειος -Πολιτική Προστασία Περιφέρειας Θεσσαλίας, Γαβριηλίδης Κωνσταντίνος Πολιτική Προστασία Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, Σαρρής Ιωάννης εκπρόσωπος Αυτοκινητοδρόμου Αιγαίου. Στη συνεδρίαση αυτή ο εισηγητής Ευάγγελος Φαλάρας εισηγήθηκε την ενεργοποίηση του Ειδικού Σχεδίου Ανθρωπίνων Απωλειών και αποφασίστηκε μεταξύ άλλων «η διάθεση σκαπτικών μηχανημάτων για διαμόρφωση του χώρου επιχειρησιακής δράσεως». Στις 04.30 π.μ της ίδιας ημέρας έλαβε χώρα 2^ο Έκτακτο ΣΟΠΠ στο οποίο συμμετείχαν όλοι οι ανωτέρω πλην του Κωνσταντίνου Γαβριηλίδη και επιπλέον συμμετείχαν ο Πλεύρης Αθανάσιος Υπουργός Υγείας, ο Παπαευσταθίου Νικόλαος πρόεδρος ΕΚΑΒ και Πατέρας Σπύρος πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος ΟΣΕ στην οποία επικαιροποιήθηκαν οι αποφάσεις του 1ου Έκτακτου ΣΟΠΠ. Με το με αριθμό πρωτοκόλλου 80190/1.3.2023 έγγραφο ο προϊστάμενος του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας ΠΕ Λάρισας απευθυνόμενος στη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων ΠΕ Λάρισας και στον Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Λάρισας ζήτησε προς υλοποίηση της απόφασης του

έκτακτου ΣΟΠΠ να διατεθούν βαρέα μηχανήματα έργων (φορτωτές, ανυψωτικά γερανοφόρα, φορτηγά, επικαθήμενα, εκσκαφείς κ.α.) στην περιοχή του σιδηροδρομικού δυστυχήματος στα Τέμπη. Ο Αντιπεριφερειάρχης έδωσε εντολή στον διαχειριστή της επιχείρησης χωματουργικών εργασιών «ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΔΡΕΜΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε» να διαθέσει τα μηχανήματα του με οδηγούς προκειμένου να συνδράμει το έργο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στον τόπο του ατυχήματος. Η ανωτέρω εταιρία με τα μηχανήματα και τους οδηγούς συνέδραμε στο έργο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και καθ' υπόδειξη αυτής προέβησαν έως την 3.3.2023 σε καθαρισμό τμήματος του περιβάλλοντος του ατυχήματος χώρου από χόρτα, θάμνους και λάσπες και διαμόρφωση-σταθεροποίηση του εδάφους το οποίο ήταν ασταθές λόγω του ύδατος που είχε κάνει χρήση η Πυροσβεστική Υπηρεσία προκειμένου να επιχειρήσουν οι γερανοί σε ασφαλές πεδίο. Εν συνεχεία και αφού απομακρύνθηκαν όλα τα βαγόνια ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας έδωσε εντολή στο διαχειριστή της ανωτέρω επιχείρησης να προβεί σε επίστρωση του δρόμου στον τόπο του ατυχήματος με χαλίκια-υλικά 3Α και Ε4 και επίστρωση μέρους με τριμμένη πίσσα παρεμβαίνοντας έτσι αυθαιρέτως στον τόπο του ατυχήματος και τον περίξ αυτού χώρο πράξη για την οποία έχει ήδη ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος του για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι εγκαλούμενοι που συμμετείχαν στις δύο προαναφερόμενες συνεδριάσεις του έκτακτου ΣΟΠΠ έλαβαν την απόφαση να διατεθούν μηχανήματα από την Περιφέρεια προκειμένου να προβούν στη διαμόρφωση του επιχειρησιακού χώρου δράσεως ήτοι συνδράμουν τις αρμόδιες αρχές και ενεργήσουν καθ' υπόδειξη αυτών. Η απόφαση δε αυτή ήταν επιβεβλημένη καθόσον λόγω της αστάθειας του εδάφους και της βλάστησης δεν ηδύνατο οι γερανοί να προσεγγίσουν τα βαγόνια και να τα απομακρύνουν προκειμένου να ανευρεθούν και απομακρυνθούν οι σοροί, επιπλέον δε η απόφαση αφορούσε διάθεση μηχανημάτων μόνο για τη διαμόρφωση του επιχειρησιακού χώρου κατά το χρόνο της επιχείρησης και όχι σε διαμόρφωση και ασφαλιτόστρωση του εδάφους κατόπιν ολοκλήρωσης της επιχείρησης.

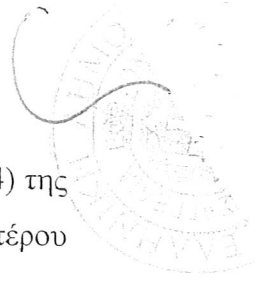
Επειδή δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί εν προκειμένω η αντικειμενική υπόσταση της παράβασης καθήκοντος σε βάρος του Ιωάννη Σαρρή (εκπρόσωπο Αυτοκινητόδρομου Αιγαίου) καθόσον δεν είναι υπάλληλος πρέπει η υπό κρίση έγκληση να απορριφθεί για την πράξη αυτή κατά το μέρος που στρέφεται σε βάρος του ως νόμω αβάσιμη.

Επειδή δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί εν προκειμένω η αντικειμενική υπόσταση της παράβασης καθήκοντος σε βάρος των ανωτέρω λοιπών εγκαλουμένων που συμμετείχαν στις συνεδριάσεις του ΣΟΠΠ καθόσον σύμφωνα με τα προαναφερόμενα ενήργησαν σύμφωνα με το καθήκον της υπηρεσίας τους πρέπει η υπό κρίση έγκληση να απορριφθεί ως προς αυτούς ως προφανώς αβάσιμη στην ουσία της.

Επειδή δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί εν προκειμένω η αντικειμενική υπόσταση της πράξης της υπόθαλψης εγκληματία καθόσον η απόφαση περί διάθεσης των μηχανημάτων από την Περιφέρεια για τη διαμόρφωση του επιχειρησιακού χώρου δράσεως αφενός μεν ήταν ως προαναφέρθηκε σύννομη και επιβεβλημένη αφετέρου δε, δεν οδήγησε στην ματαίωση της δίωξης υπαιτίου δεδομένου του ότι αφορούσε μόνο τη διαμόρφωση του χώρου και όχι την καθ' οιονδήποτε τρόπο επέμβαση στον τόπο του ατυχήματος και αλλοίωση αυτού πρέπει η υπό κρίση έγκληση να απορριφθεί ως προς την πράξη αυτή ως προφανώς αβάσιμη στην ουσία της. Επειδή δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί η αντικειμενική υπόσταση των ανωτέρω αδικημάτων σε βάρος των υφυπουργών Χρήστου Τριαντόπουλου και Ζωής Ράπτη μόνο από την παρουσία τους στο χώρο χωρίς να προκύπτει η καθ' οιονδήποτε τρόπο συμμετοχή τους στην λήψη ή υλοποίηση απόφασης επέμβασης στον τόπο του ατυχήματος πρέπει η υπό κρίση έγκληση να απορριφθεί ως προς αυτούς ως προφανώς ουσία αβάσιμη”.

Με το σκεπτικό αυτό η Εισαγγελέας Πλημ/κών Λάρισας απέρριψε την έγκληση στο σύνολο της.

Με βάση τα ανωτέρω, επισημαίνονται τα ακόλουθα: Κατόπιν υποβολής των: 1) 10-8-2023 μηνυτήριας αναφοράς των Αντωνίου Ψαρόπουλου του Ανέστη, Δημητρίου Μπέζα του Ιωάννη, Φωτεινής Κοκάλα του Νικολάου, Γεωργίου Τσακλίδη του Μιχαήλ, Ελένης Βασάρα του Συμεών, Δημητρίου Καραγεωργίου του Ελευθερίου, Λυσσίμαχου Παπάζογλου του Γεωργίου, Δέσποινας Γκανίδου του Χρήστου, Βασιλείου Παυλίδη του Προδρόμου, Νικολάου Χατζηβασιλείου του Βασιλείου, Ιωάννη Ασλανίδη του Παύλου, Μαρίας Καρυστιανού του Παναγιώτη, Αγάπης Κρητίδου του Ιωάννη, Χαράλαμπου – Φοίβου Κωνσταντινίδη του Χρήστου, Χρήστου Κωνσταντινίδη του Γιάννη, Χριστόφορου – Άγγελου Κωνσταντινίδη του Χρήστου, Αικατερίνης – Μαρίας Κωνσταντινίδη του Χρήστου, Νικολέτας Λαζαρίδου του Δημητρίου και Παύλου Ασλανίδη του Ιωάννη, 2) 12-1-2024 μηνυτήριας αναφοράς των Σωτηρίου Μήτσκα του Παναγιώτη, Λίλιαν Βασιλίσιν του Βασιλέ και Αριστοφάνη Ξανθόπουλου του Ιωάννη, 3) από 10-8-2023 μηνυτήριας

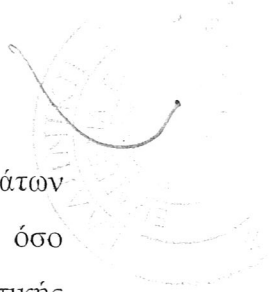
αναφοράς των Νικολάου Πλακιά του Θωμά και Δημητρίου Πλακιά του Θωμά, και 4) της συμπληρωματικής από από 8-12-2023 έγκλησης, αφενός του προσφεύγοντος αφετέρου του Χρήστου Κωνσταντινίδη του Γιάννη, κατοίκου Θεσσαλονίκης, που συσχετίστηκαν όλες ως συναφείς, σχηματίστηκε η με αριθμό ΑΒΜ: Α2023/255 ποινική δικογραφία και παραγγέλθηκε η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, μετά το πέρας της οποίας ασκήθηκε ποινική δίωξη από την Εισαγγελέα Πρωτοδικών Λάρισας σε βάρος του Κωνσταντίνου Αγοραστού του Αναστασίου για την πράξη της παράβασης καθήκοντος που φέρεται ότι τέλεσε αυτός στη Λάρισα, σε ημερομηνία που δεν έχει εξακριβωθεί, πάντως εντός του χρονικού διαστήματος από 4-3-2023 έως 8-3-2023. Η δικογραφία αυτή υποβλήθηκε σε μας στις 5-2-2024 κατ' άρθρα 43 παρ.2 και 111 παρ.6 ΚΠΔ, καθόσον ο ανωτέρω κατηγορούμενος κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης ήταν περιφερειάρχης Θεσσαλίας, ήτοι πρόσωπο ιδιάζουσας δωσιδικίας και επιπλέον κατά την κρίση του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Λάρισας προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις σε βάρος του. Εντούτοις από την επισκόπηση των εγγράφων της δικογραφίας, διαπιστώσαμε πως ο προσφεύγων και ο Χρήστος Κωνσταντινίδης, στην συμπληρωματική από 8-12-2023 έγκλησή τους, στρέφονταν όχι μόνο σε βάρος του Κωνσταντίνου Αγοραστού, για τον οποίο όπως προελέχθη κινήθηκε ποινική δίωξη, αλλά και σε βάρος όλων των μελών του ΣΟΠΠ που συγκροτήθηκε στις 1-3-2023 στη σύνθεση του οποίου μετείχαν και πολιτικά πρόσωπα. Επειδή όμως η Εισαγγελέας Πρωτοδικών Λάρισας δεν προέβη σε καμία δικονομική ενέργεια ως προς αυτούς (κατ' άρθρα 43 επ. ΚΠΔ), επιστρέψαμε τη δικογραφία, προκειμένου να αποφανθεί και γι' αυτούς, επισημαίνοντας ωστόσο πως μηνυόμενοι μεταξύ άλλων τυγχάνουν και Υπουργός και Υφυπουργοί, και ως εκ τούτου τυγχάνει εφαρμογής ως προς τα πολιτικά πρόσωπα ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών (Ν.3126/2003). Παρά ταύτα εκδόθηκε η προσβαλλόμενη διάταξη, επί της οποίας εκθέτουμε τα ακόλουθα:

Α) Στην έγκληση επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη διάταξη, οι εγκαλούντες Παύλος Ασλανίδης και Χρήστος Κωνσταντινίδης στρέφονται: 1) σε βάρος πολιτικών προσώπων (υπουργών και υφυπουργών) και συγκεκριμένα αφενός σε βάρος των συμμετεχόντων στο συντονιστικό όργανο πολιτικής προστασίας (ΣΟΠΠ) που συνεδρίασε περί ώρα 02.30 και 04.30 της 1-3-2023, Υφυπουργού Μεταφορών Παπαδόπουλου Μιχάλη και Υπουργού Υγείας Πλεύρη Αθανασίου αντίστοιχα και αφετέρου σε βάρος της τότε Υφυπουργού Υγείας Ζωής Ράπη και του τότε Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ Χρήστου Τριαντόπουλου, οι οποίοι σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην έγκληση

βρισκόταν στο τόπο του πολύνεκρου σιδηροδρομικού δυστυχήματος που έλαβε χώρα την 28-2-2023 και συντόνιζαν άτυπα τις επιχειρήσεις των αρμόδιων εμπλεκόμενων υπηρεσιών. 2) Σε βάρος όλων των υπόλοιπων μελών του πιο πάνω ΣΟΠΠ.

Από το μέχρι σήμερα συλλεγέν αποδεικτικό υλικό προέκυψαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Στις 28-2-2023 και περί ώρα 23.23, στην περιοχή του Ευαγγελισμού του δήμου Τεμπών και στη σιδηροδρομική – χιλιομετρική θέση 372 της σιδηροδρομικής γραμμής Πλατέως – Πειραιώς, όπως είναι σε όλους γνωστό, έλαβε χώρα σιδηροδρομικό ατύχημα μεταξύ της με αριθμό 62 ΙΟ επιβατικής αμαξοστοιχίας και της με αριθμό 63503 εμπορικής αμαξοστοιχίας, οι οποίες συγκρούστηκαν και από τη σύγκρουση επήλθε ο θάνατος πενήντα επτά επιβατών, βαριά σωματική βλάβη τριάντα δύο επιβατών και απλή σωματική βλάβη εκατό σαράντα εννέα επιβατών. Για το ανωτέρω βιοτικό συμβάν σχηματίστηκε ποινική δικογραφία και ασκήθηκε ποινική δίωξη μεταξύ άλλων και για τις πράξεις 1) της διατάραξης της ασφάλειας της συγκοινωνίας μέσω σταθερής τροχιάς με επικίνδυνες για την ασφάλεια της συγκοινωνίας πράξεις, η οποία είχε ως αποτέλεσμα: α) τον θάνατο μεγάλου αριθμού προσώπων (κατά συρροή), β) την βαριά σωματική βλάβη περισσότερων προσώπων (κατά συρροή), καθώς και βλάβη εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, γ) τον κίνδυνο περισσότερων προσώπων και δ) τον κίνδυνο σε περισσότερα ξένα πράγματα, 2) της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, 3) της βαριάς σωματικής βλάβης από αμέλεια κατά συρροή και 4) της απλής σωματικής βλάβης από αμέλεια κατά συρροή. Κατόπιν δε της υπ' αριθμ. 4/10-3-2023 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου Εφετών Λάρισας, η συνέχιση της διεξαγωγής της κύριας ανάκρισης ανατέθηκε σε Εφέτη Ανακριτή, ενώ η κύρια ανάκριση δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη.

Την 1-3-2023 και περί ώρα 02.30 π.μ, με αφορμή το ανωτέρω πολύνεκρο σιδηροδρομικό ατύχημα, έλαβε χώρα συνεδρίαση των μελών του έκτακτου Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ), στο οποίο συμμετείχαν τα πρόσωπα τα οποία αναφέρονται στη προσβαλλόμενη διάταξη, με θέμα τη διαχείριση του σιδηροδρομικού ατυχήματος στη περιοχή των Τεμπών και στο οποίο ο Συντονιστής Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας Ευάγγελος Φαλάρας, εισηγήθηκε την ενεργοποίηση του ειδικού σχεδίου διαχείρισης ανθρώπινων απωλειών (ΣΔΑΑ). Ζητήθηκε δε αυξημένη ενεργοποίηση του Στρατού και της Αστυνομίας, επιβεβαιώθηκε η ετοιμότητα των νοσοκομείων της Λάρισας καθώς και η ενεργοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων και αποφασίστηκε περαιτέρω η ενεργοποίηση επιπλέον νεκροθαλάμων εφόσον χρειαστεί, η ενίσχυση του επιχειρησιακού έργου με μηχανήματα βαρέως τύπου σε συνέχεια

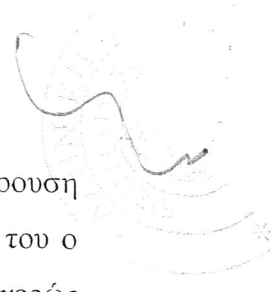
τηλεφωνικών επικοινωνιών με τους ιδιοκτήτες αυτών, η διάθεση σκαπτικών μηχανημάτων για διαμόρφωση του χώρου επιχειρησιακής δράσης, η διοικητική μέριμνα για όσο διάστημα απαιτηθεί, η ψυχολογική υποστήριξη συγγενών των επιβατών της επιβατικής αμαξοστοιχίας, η μέριμνα για την διαμονή τους, και τέλος ο έλεγχος του δικτύου φυσικού αερίου από προσωπικό της ΔΕΣΦΑ. Για την συνεδρίαση αυτή τηρήθηκαν πρακτικά, και το σχετικό συνταχθέν έγγραφο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 80174/1-3-2023. Ακολούθησε και δεύτερη έκτακτη συνεδρίαση του ίδιου ως άνω οργάνου, περί ώρα 04.30 της 1-3-2023, στην οποία συμμετείχαν τα πρόσωπα που αναφέρονται στη προσβαλλόμενη διάταξη, κατά την οποία επικαιροποιήθηκαν οι αποφάσεις του προηγούμενου ΣΟΠΠ (αυτού που έλαβε χώρα δύο ώρες νωρίτερα) και ζητήθηκαν επιπλέον ασθενοφόρα και παραμονή τους στο τόπο του συμβάντος μέχρι να ολοκληρωθούν οι επιχειρήσεις, ζητήθηκε να αυξηθεί ο αριθμός των νεκροθαλάμων, και οτιδήποτε άλλο απαιτηθεί στα πλαίσια των ενεργειών επί του πεδίου. Και γι' αυτή τη συνεδρίαση τηρήθηκαν πρακτικά και το σχετικό συνταχθέν έγγραφο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 80175/1-3-2023.

Κατόπιν αυτού, απεστάλη το με αριθμό πρωτοκόλλου 80190/1-3-2023 έγγραφο του προϊσταμένου του τμήματος πολιτικής προστασίας προς τη διεύθυνση τεχνικών έργων ΠΕ Λάρισας και τον Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Λάρισας, δυνάμει του οποίου ζητείτο από την περιφέρεια η διάθεση βαρέων οχημάτων προς υλοποίηση της ανωτέρω απόφασης του ΣΟΠΠ. Ο Αντιπεριφερειάρχης έδωσε άμεσα εντολή στον διαχειριστή της επιχείρησης χωματουργικών εργασιών “ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΔΡΕΜΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε” να διαθέσει τα μηχανήματά του με ισάριθμους οδηγούς, προκειμένου να συνδράμει σύμφωνα με τα ανωτέρω, το έργο της πυροσβεστικής υπηρεσίας στον τόπο του ατυχήματος. Ο δικαιολογητικός λόγος αυτής της απόφασης και της συνακόλουθης υλοποίησης της, εδράζονταν στο γεγονός ότι λόγω του μεγάλου όγκου και του πάχους των βαγονιών των αμαξοστοιχιών που συγκρούστηκαν, ήταν εξαιρετικά δυσχερής η κοπή των μεταλλικών ελασμάτων, προκειμένου να επιτευχθεί από τους πυροσβέστες ο απεγκλωβισμός των επιβατών και η απομάκρυνση των σωρών, ενώ επιπροσθέτως ήταν απολύτως αναγκαίος ο καθαρισμός του εδάφους με γερανούς και μηχανήματα βαρέως τύπου από χόρτα, θάμνους και λάσπες που είχαν συγκεντρωθεί πέριξ των βαγονιών, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα προσέγγισης και απεγκλωβισμού των θυμάτων.

Ο προσφεύγων ωστόσο καταλογίζει στους μηνυόμενους, κατ' ορθή εκτίμηση του περιεχομένου της υπό κρίση προσφυγής, ότι αυτοί δεν αρκέστηκαν στις απολύτως αναγκαίες εργασίες διαμόρφωσης του χώρου επιχειρησιακής δράσης που συνίστανται με

βάση τη κοινή πείρα και λογική στον καθαρισμό του χώρου περίξ του ατυχήματος από χόρτα, θάμνους, λάσπες και στη σταθεροποίηση του εδάφους κάτω από το οποίο υπήρχε αγωγός φυσικού αερίου, ώστε να μπορούν οι γερανοί να προσεγγίσουν σε ασφαλές πεδίο για να απομακρύνουν τα βαγόνια, αλλά σε χρόνο που είχαν ήδη επιληφθεί οι δικαστικές αρχές στο πλαίσιο διερεύνησης των αιτιών της σύγκρουσης των τρένων και τον εντοπισμό των υπαιτίων και είχε προηγηθεί η άσκηση ποινικής δίωξης και η παραγγελία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Λάρισας για διενέργεια κύριας ανάκρισης και σε χρόνο λίγο πριν την ανάθεση της υπόθεσης στον Εφέτη Ανακριτή από την Ολομέλεια του Συμβουλίου Εφετών Λάρισας, δηλαδή σε χρόνο που η υπόθεση εκκρεμούσε στην Ανακρίτρια Πλημ/κών Λάρισας και προφανώς οι ανακριτικές έρευνες και η συλλογή του αποδεικτικού υλικού ήταν σε πρώιμο στάδιο και ο τόπος του ατυχήματος έπρεπε να μείνει ανέπαφος προκειμένου να συγκεντρωθούν και να αξιοποιηθούν όλα τα ευρήματα, αυτοί προέβησαν σε πλήρη αλλοίωση του τόπου του εγκλήματος. Συγκεκριμένα, απομάκρυναν τόνους χρώματος, συντριμμιών και αμαξοστοιχιών, τα οποία μετέφεραν σε άγνωστο σημείο και στη συνέχεια, αφού αφαιρέθηκε χώμα σε ικανό βάθος, ο χώρος περίξ του ατυχήματος “μπαζώθηκε” με την επίστρωση πίσσας και χαλικιών. Με τον τρόπο αυτό όμως δυσχέραναν τις έρευνες για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων, επενέβησαν αθέμιτα στην εν εξελίξει ανακριτική διαδικασία, από την οποία προέκυπταν ποινικές ευθύνες για συγκεκριμένα πρόσωπα με αφορμή το βιοτικό συμβάν του προαναφερθέντος σιδηροδρομικού ατυχήματος, τούτο δε έπραξαν προς τον σκοπό προσπορισμού παράνομου ηθικού οφέλους στους δράστες των διερευνώμενων αδικημάτων, που συνίσταται στη μη έγκαιρη και ουσιαστική αξιοποίηση του υπάρχοντος αποδεικτικού υλικού και των ευρημάτων που υπήρχαν στο τόπο τέλεσης, δοθέντος μάλιστα ότι βρισκόταν σε εξέλιξη η διεξαγωγή των αναγκαίων ερευνών, η αναζήτηση πειστηρίων, η συλλογή και διατήρηση των αποδείξεων, ενώ ακόμη δεν είχαν εντοπιστεί όλες οι σωροί των θυμάτων, ανάμεσα στα οποία υπήρχαν και αγνοούμενοι. Τούτο δε, κατά τις αιτιάσεις του προσφεύγοντος, ήταν απόρροια εντολών που έδωσαν κυβερνητικά στελέχη και δη η τότε Υφυπουργός Υγείας Ζωή Ράπτη και ο τότε Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ Χρήστος Τριαντόπουλος, των οποίων η φυσική παρουσία στο τόπο του δυστυχήματος προκύπτει από πλήθος δημοσιευμάτων και δηλώσεις των ίδιων στα μέσα ενημέρωσης, ενώ επιρρίπτονται και ποινικές ευθύνες σε όλα τα μέλη του ΣΟΠΠ που συνεδρίασε εκτάκτως το βράδυ του δυστυχήματος, καθώς διατείνεται ότι σε αυτές τις συνεδριάσεις συναποφασίστηκε η αλλοίωση του πεδίου του εγκλήματος με την μεταφορά του συνόλου των συντριμμιών και των καταλοίπων της σύγκρουσης (ατομικά αντικείμενα επιβατών,

ανθρώπινα λείψανα, στοιχεία των ουσιών που προκάλεσαν την φωτιά μετά τη σύγκρουση κλπ), γεγονός που συνομολογεί στην από 18-8-2023 εξώδικη δήλωση – απάντηση του ο τότε περιφερειάρχη Θεσσαλίας Κωνσταντίνος Αγοραστός. Από τα παραπάνω ευχερώς συνάγεται, ότι αληθή υποτιθέμενα τα πιο πάνω πραγματικά περιστατικά, στοιχειοθετούν τη νομοτυπική μορφή προβλεπόμενων στο ποινικό νόμο αδικημάτων και συνεπώς με βάση όσα εκτίθενται στην μείζονα σκέψη της παρούσας, ότι δηλαδή είναι ανεπίτρεπτη οποιαδήποτε δικονομική ενέργεια για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν μέλη της κυβέρνησης ή Υφυπουργοί κατά την άσκηση των καθηκόντων τους χωρίς προηγούμενη απόφαση της Βουλής, η Εισαγγελέας Πρωτοδικών Λάρισας όφειλε, να υποβάλει την υπό κρίση έγκληση κατά το σκέλος που στρέφεται σε βάρος των πιο πάνω πολιτικών προσώπων «προς έλεγχο» στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος εν συνεχεία την υποβάλλει μέσω του Υπουργού Δικαιοσύνης στον Πρόεδρο της Βουλής. Παρέλκει δε να αναφερθεί ότι η ουσιαστική αβασιμότητα (πρόδηλη ή μη) ουδόλως ερευνάται πριν την υποβολή της δικογραφίας στην Βουλή, εκτός εάν τα καταγγελλόμενα είτε στερούνται νομικής βασιμότητας, δηλαδή δεν στοιχειοθετούν αληθή υποτιθέμενα κάποιο αδίκημα, είτε δεν μπορούν να τύχουν ποινικής αξιολόγησης γιατί στερούνται λογικού ειρμού και αποτελούν ασυνάρτητες σκέψεις, είτε έχουν υποπέσει σε παραγραφή, στοιχεία που εν προκειμένω όπως προεκτέθηκε, δεν συντρέχουν.

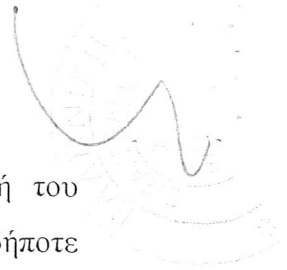
Συνακόλουθα κατά το σκέλος της απορριπτικής διάταξης που αφορά στα πολιτικά πρόσωπα, αυτή θα πρέπει να ακυρωθεί, καθώς η Εισαγγελέας Πρωτοδικών Λάρισας απεφάνθη για την ουσιαστική βασιμότητα των όσων καταγγέλλονται σε βάρος μελών της κυβέρνησης και Υφυπουργών μολονότι δεν είχε την προς τούτο εξουσία και ακολούθως κατ' εφαρμογή των άρθρων 86 παρ.1,2 Σ και άρθρου 4 Ν.3126/2003, η έγκληση κατά το σκέλος που στρέφεται σε βάρος των προαναφερθέντων προσώπων, πρέπει να υποβληθεί στον Εισαγγελέα ΑΠ για τις δικές του ενέργειες.

Β) Ως προς το σκέλος της προσφυγής που αφορά στα μη πολιτικά πρόσωπα, δηλαδή τα υπόλοιπα μέλη του ΣΟΠΠ, προέκυψαν κατά τη κρίση μας τα ακόλουθα: Καταρχάς, ως προς τη δικονομική μεταχείριση αυτών, σημειώνεται πως από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 86 του Συντάγματος και του Ν.3126/2003, ναι μεν οι δικαστικές αρχές δεν επιτρέπεται να ενεργήσουν προκαταρκτική εξέταση, προανάκριση ή ανάκριση κατά Υπουργού χωρίς προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, για πλημμελήματα ή κακουργήματα που τελούνται κατά την άσκηση των καθηκόντων του και εκδικάζονται από το προβλεπόμενο Ειδικό Δικαστήριο (άρθρα 86 του Συντάγματος και 4

παρ. 1 και 2 ως άνω νόμου), μπορούν όμως για άλλα πρόσωπα να διενεργούν έρευνα για την τυχόν διάπραξη οιασδήποτε ποινικού αδικήματος, είτε αυτοτελώς είτε κατά συμμετοχή (άρθρο 4 παρ. 3 ως άνω νόμου). Η ποινική διαδικασία για τους συμμετόχους ταυτίζεται με αυτήν των Υπουργών μόνο αν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού (άρθρο 7 παρ. 1 του ίδιου νόμου). Στις περιπτώσεις δε που η Βουλή αποφασίσει την απόρριψη ως προδήλως αβάσιμης της προτάσεως κ.λ.π. για την άσκηση ποινικής δίωξης ή την μη άσκηση ποινικής δίωξης, η δικαιοδοσία των τακτικών ποινικών δικαστηρίων για τους τυχόν συμμετόχους εξακολουθεί να υπάρχει και δεν εμποδίζεται ο Εισαγγελέας, παίρνοντας αφορμή από το περιεχόμενο της κατά του Υπουργού μηνύσεως ή εγκλήσεως, να ενεργήσει προκαταρκτική εξέταση για άλλα (εκτός του Υπουργού) πρόσωπα ή για αξιόποινες πράξεις που δεν εξαιρούνται από την ειδική ποινική δικαιοδοσία που θεσπίζει η ειδική νομοθεσία για την ευθύνη των Υπουργών (βλ. ΕγκΕισΑΠ 4/2003).

Συνεπώς για τους λοιπούς μηνυόμενους - μέλη του ΣΟΠΠ εξακολουθεί η δικαιοδοσία μας για τη διερεύνηση της ουσιαστικής βασιμότητας των καταγγελλομένων. Ο προσφεύγων στην υπό κρίση προσφυγή του, βάλλει κατά της προσβαλλόμενης διάταξης, αφενός διότι η κρίση που διατυπώθηκε σε αυτή στηρίχθηκε στα πρακτικά του ΣΟΠΠ τα οποία ωστόσο είναι ανυπόγραφα και ως εκ τούτου δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη στο μέτρο που δεν είναι νομίμως συνταχθέντα, αφετέρου συνδέει σε επίπεδο ευθυνών όλους όσους συμμετείχαν στις έκτακτες συνεδριάσεις του ΣΟΠΠ με την μεταγενέστερη απομάκρυνση πειστηρίων και ιχνών του εγκλήματος κατά τον τρόπο που περιγράφηκε πιο πάνω.

Η αιτίαση του προσφεύγοντος ότι δεν έπρεπε να αξιολογηθούν τα πρακτικά του ΣΟΠΠ, αντίγραφα των οποίων έχουν επισυναφθεί στη δικογραφία διότι είναι ανυπόγραφα και κατ' επέκταση άκυρα, στερείται βασιμότητας. Ειδικότερα, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 177, 178 και 179 ΚΠΔ, προκύπτει ότι στη ποινική διαδικασία επιτρέπεται κάθε είδος αποδεικτικού μέσου, είτε από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 178 είτε άλλα, ακόμη και άκυρα, εκτός αν η χρησιμοποίησή τους απαγορεύεται από το νόμο είτε ρητώς, είτε γιατί είναι αντίθετη σε διατάξεις του ισχύοντος δικονομικού συστήματος, οπότε η χρησιμοποίησή τους προσβάλλει το δικαίωμα υπεράσπισης του κατηγορουμένου και επιφέρει απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας κατά το άρθρο 171 παρ. 1 περ. δ' ΚΠΔ. Συνεπώς, από τη διάταξη του άρθρου 362 ΚΠΔ σε συνδυασμό και με τις ανωτέρω διατάξεις, προκύπτει ότι το δικάζον ποινικό δικαστήριο, αναζητώντας την

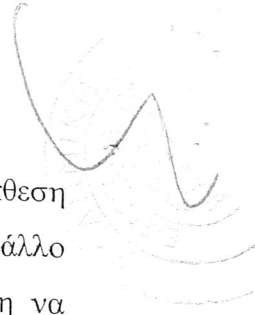

ουσιαστική αλήθεια για τη διαμόρφωση της κρίσης του ως προς την ενοχή του κατηγορουμένου, προβαίνει στην ανάγνωση και ουσιαστική αξιολόγηση οποιουδήποτε χρήσιμου εγγράφου, αποδεικτικού ή διαδικαστικού, εφόσον δεν αμφιβάλλει για τη γνησιότητά του και άρα το δικαστήριο έχει εξουσία να αναγνώσει και λάβει υπόψη του και τα παντός είδους, έστω και τυπικά άκυρα έγγραφα, εφόσον αυτά υπάρχουν στη δικογραφία (βλ. ΑΠ 13/2022 δημ στη ΝΟΜΟΣ – ΑΠ 496/2014 δημ. στην ιστοσελίδα του ΑΠ).

Στη προκειμένη περίπτωση ο ισχυρισμός ότι τα υπ' αριθμ. 80174/2023 και 80175/2023 πρακτικά του εκτάκτου ΣΟΠΠ της 1-3-2023 είναι άκυρα διότι δεν φέρουν τις υπογραφές των μελών του, ουδεμία επίδραση ασκεί στην επίκληση και αξιολόγηση τους κατά τον σχηματισμό της δικανικής κρίσης, αφού άλλωστε ουδόλως αμφισβητείται η γνησιότητα του περιεχομένου τους, ενώ επιπροσθέτως δεν ανακύπτει καμία αμφιβολία ως προς τον συντάκτη τους. Περαιτέρω, από την εκτίμηση και αξιολόγηση όλων των στοιχείων της δικογραφίας, πιθανολογείται ότι οι συμμετέχοντες στο ανωτέρω ΣΟΠΠ θεώρησαν αναγκαία τη διαμόρφωση του χώρου επιχειρησιακής δράσης δια του καθαρισμού του χώρου πέριξ του ατυχήματος από χόρτα, θάμνους, λάσπες και δια της σταθεροποίησης του εδάφους κάτω από το οποίο υπήρχε αγωγός φυσικού αερίου, ώστε να μπορούν οι γερανοί να προσεγγίσουν σε ασφαλές πεδίο για να απομακρύνουν τα βαγόνια. Ωστόσο, τις επόμενες ημέρες διαπιστώθηκε απομάκρυνση σημαντικών αποδεικτικών στοιχείων από τον τόπο του εγκλήματος, ώστε να καθίσταται δυσχερής αν όχι αδύνατη η πλήρης συγκέντρωση και αξιοποίηση όλων των ευρημάτων προκειμένου να εντοπιστούν οι αιτίες του δυστυχήματος και συνακόλουθα οι πράξεις και παραλείψεις των υπαιτίων που αιτιακά οδήγησαν σε αυτό. Ενισχυτικό δε στοιχείο αυτής της άποψης είναι μεταξύ άλλων και οι από 18-1-2024 καταθέσεις του διαχειριστή Αθανάσιου Πανδρεμμένου και των ομόρρυθμων εταίρων Μάριου και Κωνσταντίνου Πανδρεμμένου της εταιρίας με την επωνυμία “ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΔΡΕΜΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε”, οι οποίοι με μηχανήματα έργων που διαθέτει η ως άνω εταιρία κλήθηκαν να συνδράμουν την επόμενη ημέρα στο τόπο του ατυχήματος και οι οποίοι καταθέτουν πως ναι μεν λόγω του μεγάλου όγκου νερού που χρησιμοποιήθηκε για την κατάσβεση της πυρκαγιάς που προκλήθηκε από τη σύγκρουση των τρένων, δημιουργήθηκε τεράστιος όγκος λάσπης που εμπόδιζε τη προσέγγιση στα βαγόνια, και για τον λόγο αυτόν άλλωστε με εντολή της πυροσβεστικής υπηρεσίας, ξερίζωσαν θάμνους, πουρνάρια και δέντρα, και έριξαν χαλίκια για να μην βουλιάζει το έδαφος, ωστόσο την δεύτερη και τρίτη ημέρα μετά το ατύχημα, περίπου 300

κυβικά χώμα με ό,τι υλικά και αντικείμενα περιλάμβανε αυτό, τα απομάκρυναν με τα φορτηγά τους και τα εναπόθεσαν σε οικόπεδο ιδιοκτησίας τους, με εντολή της πυροσβεστικής επειδή δεν τα χρειαζόταν. Στη συνέχεια δε, όπως καταθέτουν, με εντολή της περιφέρειας προέβησαν σε επίστρωση με πίσσα και χαλίκια και διαμόρφωσαν τον χώρο προκειμένου να “γίνει ένα εκκλησάκι για τα θύματα”. Ωστόσο οι ανωτέρω ενέργειες συνιστούν αυθαίρετη παρέμβαση στο τόπο πέριξ του δυστυχήματος που αυτονόητα είναι και τόπος εγκλήματος στο μέτρο που διερευνώνται ποινικά κολάσιμες πράξεις ή παραλείψεις που οδήγησαν στη πρόκληση του, κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 251 ΚΠΔ, στην οποία σκιαγραφείται το έργο του ανακριτή και των ανακριτικών υπαλλήλων ως αποκλειστικά αρμόδιων να ενεργούν τις αναγκαίες ανακριτικές πράξεις για την συλλογή και διατήρηση των αποδείξεων, αλλά και της υποχρέωσης των προανακριτικών υπαλλήλων και όσων παρευρίσκονται στο σημείο να διατηρούν το χώρο ανέπαφο για την απρόσκοπτη συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων. Εντούτοις, παρά την πιο πάνω διαπιστωθείσα επέμβαση στο τόπο του δυστυχήματος, δεν έχει γίνει ακόμη σαφές με βάση ποια διαδικασία ελήφθη αυτή η απόφαση και από ποιον, δοθέντος ότι εκτός από τη γενική παρατήρηση ότι όλοι εκτελούσαν εντολές της πυροσβεστικής υπηρεσίας, δεν έχει διευκρινιστεί ποια συγκεκριμένα πρόσωπα αποφάσισαν την απομάκρυνση κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων από τον χώρο του δυστυχήματος, καθώς και τον λόγο μιας τέτοιας ενέργειας, αφού οι όγκοι χώματος και άλλων φερτών υλικών που απομακρύνθηκαν δεν είχαν ακόμη εξεταστεί από τους πραγματογνώμονες και τους ειδικούς, ενώ υπήρχαν και αγνοούμενοι της επιβατικής αμαξοστοιχίας.

Συνεπώς, κρίνουμε αναγκαία την συμπλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης η οποία να ανατεθεί αυτοπροσώπως σε Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών, προκειμένου **εντός είκοσι ημερών** να διευκρινιστεί ποια συγκεκριμένα πρόσωπα παρευρίσκονταν τις πρώτες ημέρες και μέχρι και την επίστρωση του χώρου με πίσσα και χαλίκια στο τόπο του δυστυχήματος, και ποιος ή ποια πρόσωπα έδωσαν εντολή απομάκρυνσης των χωμάτων και των λοιπών υλικών που στη συνέχεια μεταφέρθηκαν σε ιδιόκτητο οικόπεδο χωρίς να τεθεί το υλικό αυτό στη διάθεση των δικαστικών αρχών. Προς τον σκοπό αυτό, να επισυναφθούν σχετικά έγγραφα της ελληνικής αστυνομίας και της πυροσβεστικής υπηρεσίας, καθώς και οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας ενεπλάκη με οποιονδήποτε τρόπο στο συμβάν, με τα οποία θα δίνεται σαφής απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα, δηλαδή ποιοι είχαν φυσική παρουσία στο σημείο (προς τον σκοπό αυτό να γίνει χρήση και του υπάρχοντος φωτογραφικού υλικού που υπάρχει στη δικογραφία) και ποιος έδωσε την εντολή της

απομάκρυνσης των πιο πάνω υλικών. Να απαντηθεί με σαφήνεια αν συντάχθηκε έκθεση για την απομάκρυνση των υλικών, ή καταγράφηκε αυτή η ενέργεια σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο (σε θετική περίπτωση να επισυναφθούν αυτά, σε αρνητική περίπτωση να εξηγηθεί γιατί δεν συντάχθηκαν) και στη συνέχεια να ληφθούν ανωμοτί καταθέσεις των προσώπων αυτών. Τα τελευταία αυτά πρόσωπα να εξηγήσουν γιατί έδωσαν εντολή για απομάκρυνση των υλικών από το σημείο πριν επιληφθούν οι δικαστικές αρχές, και χωρίς ενημέρωση και λήψη αδείας. Ποιο θα ήταν το πρόβλημα εάν το χώμα και τα φερτά υλικά παρέμεναν στο τόπο του ατυχήματος ώστε να είναι διαθέσιμα για έρευνα και τι σκοπό εξυπηρετούσε η απομάκρυνση τους. Δεν όφειλαν να τα θέσουν στη διάθεση των ειδικών προκειμένου να ελεγχθούν σπιθαμή προς σπιθαμή αφού μέχρι εκείνη τη στιγμή τουλάχιστον υπήρχαν αγνοούμενοι επιβάτες; Δοθέντος μάλιστα ότι ενώ στη συνέχεια ο Εφέτης Ανακριτής παρήγγειλε την εξέταση δείγματος από τη χημική υπηρεσία από το υπάρχον στο τόπο του δυστυχήματος χώμα – υλικό, για ποιο λόγο δεν ενημέρωσαν τουλάχιστον αυτόν ότι υπάρχει χώμα - υλικό και σε άλλο σημείο. Σε κάθε περίπτωση να προβείτε σε οποιαδήποτε ενέργεια κρίνετε αναγκαία προκειμένου να διευκρινιστούν τα πιο πάνω ζητήματα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- Δεχόμαστε τυπικά τη με αριθμό 10/17-4-2024 προσφυγή του Ασλανίδη Παύλου του Ιωάννη, κατοίκου Πυλαίας Θεσσαλονίκης, κατά της με αριθμό Α2024/1047/1 από 26-3-2024 Διάταξης της Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Λάρισας.

-Διατάσσουμε την υποβολή της δικογραφίας στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κατ' εφαρμογή των άρθρων 86 παρ.1,2 Σ και άρθρου 4 Ν.3126/2003, ως προς τον Υφυπουργό Μεταφορών Παπαδόπουλο Μιχάλη, τον Υπουργό Υγείας Πλεύρη Αθανάσιο, την Υφυπουργό Υγείας Ζωή Ράπτη και τον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ Χρήστο Τριαντόπουλο, ιδιότητες που έφεραν κατά τον χρόνο των διερευνώμενων αδικημάτων.

-Διατάσσουμε τη διενέργεια περαιτέρω προκαταρκτικής εξέτασης, που θα ενεργήσει αυτοπροσώπως Αντεισαγγελέας Πλημ/κών Λάρισας, για τη διερεύνηση της πράξης της παράβασης καθήκοντος ή και της υπόθαλψης εγκληματία, με τις αναγκαίες δικονομικές ενέργειες, όπως αναφέρεται πιο πάνω, επιφυλασσόμενοι να αποφασίσουμε για την ουσία της προσφυγής (και την τύχη του παραβόλου) μετά την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης.

Λάρισα 22-4-2024

Η Εισαγγελέας Εφετών Λάρισας

Αικατερινη Μάτση

Αντεισαγγελέας Εφετών

Γραφείο Αντιπροέδρου Υπηρεσίας

Λάρισα 22-04-2024

Η Γραμματέας

ΧΑΡΙΚΛΑΙΑ
ΑΛΜΠΑΝΗ

